

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére köldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide köldendők az előfizetési díjak, nyitlitterek és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

Nyitlitter pótlóira 50 fillér.

Feladó szerkesztő:

ZRINYI KAROLY.

Főmunkácskító:

MARGITAI JOZSEF.

Kiadó és lapkiadó:

STRAUSZ SANDOR.

Csáktornya szabályozása.

Ismeretesek a miseriák, amelyek a város építkezése tekintetében minduntalan felmerülnek. A mostani keretben a város fejlődési nem tud, s ha építenek, leginkább régi épületek romjain történik az építkezés. Tenni kellett tehát valamit, hogy a bajon segítve legyen. Új utcák vonalait kellett kijelölni, mely irányban a város fejlődhessek.

A város fejlesztésével kapcsolatosan a város szabályozása is tervbe vétetett. Azaz, hogy a multak hibáit jóvátégyük, meg kellett állapítani az épülő új házak helyét a régi utcákban, hogy a görbeségek, melyek a csáktornyai utcákat jellemzik, előbb-utóbb, talán a szebb jövőben, lehetőleg megszűnjenek.

Ezért a város képviselőtestülete mérnöki felmérések alapján térképet készített, melynek pontos szakszerű felvételei a város szabályozását és fejlesztését lehetővé teszik.

Csáktornya képviselőtestülete már a f. é. augusztus havában megtartott közgyűlésén állapodott meg a teendőben, mely határozatot a vármegyei építkezési szabályrendelet 21 § 2. pontja alapján Szalmay József jár. főszolgabíró november 13-án jóváhagyott.

A tervezet szerint a következő új utcákat tervezik:

1. A zárda mögött nyitló utca a grófi tisztalok előtti kis park alsó csücskénél kezdődik s 20 m. szélességben az uradalom béréstakásai s a műhelyek közt, részben azokon keresztül egyenes vonalban a zárda kertje mentén halad a Mező-utcaig, melynek torkolatánál egy kisebb háromszögű tér alakul

ki a forgalom könnyebb lebonyolítása céljából.
2. A Széchenyi-utcából, a Trsztenyak-féle háztól, a Királyi-Pál utcával párhuzamosan a »Zvernyákok« át, egyenes vonalban új utca jelöltetik ki, mely a faskola érintésével a grófi tisztalok mögött a szentilónai országútba torkollik.

3. A tervezett két utcát keresztben összeköti egy utca, mely a néhai Baumhak-féle házról a fenti háromszög alakú kis tér kialakulásával máris találkozik a Mező-utcaival. Ebben az utcában egy kis ház (Martincevics-féle) már épült; a Baumhak-féle azonban a szabályozást vonalába esik.

4. A Fesztetes György-utcából a Szalmay-féle házról új utca nyitlittatik, mely 20 m. szélességben, egyenes vonalban, a Széchenyi-utcának a temető felé eső meghosszabbítási vonalába szakad.

5. Ezzel az utcával majdnem párhuzamosan, a Kántor-féle telektől kiindulva, egyenes vonalban halad az Arany János-utca, mely a Trsztenyak-féle házzal szemben a Széchenyi-utcában végződik. Ezen a vonalon eddig már 4 kisebb ház épült, melyek a lendő utca széleit érinteni fogják.

Ezt a két utcát a már meglévő Csányi László-utca köli össze a már felépült öt lakóház mentében.

6. Új utca tervezetik a Rákóczi-utca mögött is. Ez a 20 m. széles utconál a Gresz-féle telek érintésével a Rákóczi-utcából, töréssel, a Nuzsy-féle parcellákon át, a vasút mentében, a zsidótemető és gőzmalom közelében, a Kossuth Lajos-utca meghosszabbításába torkollik.

7. A hosszú Rákóczi-utcat meg fogja szakítani az új utca is, mely a kir. járás-

bírósig épülete mellett, keresztben, a fenti új utcaig a mezőkön át vezetni fog.

8. Új utca alakul ki, mint a Jókai-utcának ives folytatása, a Vásártér érintésével a Kislaludy Sándor-utcaig.

Szabályozás alá esnek a következő utcák:

1. A Kossuth Lajos-utca, mely egyrészt a Benedikt, másrészt a volt Ziegler-féle házról egyenes vonalban a patakon át a híd beolvastásával, a Benedikt, Bernstein (Pulai), Neufeld (Sieber) és Gráner-féle házak egy részének elmozdításával s a Ferencsina és Kolláracs-féle házak kihagyásával, valamint a Beucsak-féle házra teljesen átigazolja a Zakal és Masztnak-féle házak vonalában egyrészt az u. n. Új-ut kezdeteig, másfelől a Vaspálya-utca elejéig fog vezetni.

2. A Deák-Ferenc utca mindkét oldalán, idővel kiegyensíttetni fog.

3. Az Erzsébetter szabályozási vonalába a Prszec-féle ház beleesik s így az utca vége a többi házzal egy sorba fog esni.

4. A Hunyady-utca is a szabályozás folytán kiegyenesedik a Vásártérig, melynek következtében a Budai-féle ház sarka elvágnak, a másik oldalon a Filipán-féle ház is hasonló sorsnak néz elébe. Az utca baloldali épületei mind az utcán kívül maradnak.

5. A Kislaludy utcát is ki kell egyenesíteni. Ez által a Szilágyi- és Holub-féle épületek a szabályozási vonalba esnek, kismértében a »Szegényekháza« s a Premecz-féle házikó is.

6. A Vaspálya-utca is egyenes lesz s direkt összeköttetésbe kerül a tűzoltó laktnya előtti terelel. Ha ez megvalósul, a Mayer- és Schmiéd-féle házak megcsontíttatnak.

Fővárosi levél.

(Tripolisz. A mozirol.)

Az észak-afrikai események hatása alatt állt Budapest. Valamelyik utcasarkon nemsokára megnyílik a kafe Tripolisz nagykavéház (egész éjjel nyitva, különzobák mérsékelt áron) és a legközelebbi turfon startol a nyereitlenek handikapjében a Tripolisz. (Természetesen olasz jockey vel a hátán.)

A lipótvárosi zsurók is következetesen a háborútól hangosak. Hogy a 20-ik században is előfordulhatnak ilyen kegyetlenkedések — sopánkodik Spitzné (a bengazi eseményekről van szó), amire a szellemes Salgó (Steiner) csendesesen megkérdi esinos szomszédnőjétől, hogy mi köze Spitznének a jelen századhoz, hisz az ő születési éve oly mélyen nyúl ki vissza a mult századba, hogy bátran lehetne őt az elmúlt század gyermekének nevezni. Koho Szellenike, aki már 2 napot töltött Vel-nócben és saját tapasztalatai nyomán az olasz népéletéről már értekezést is írt egy napilap vasárnapi mellékletébe, egyszerűen az afrikai klimatikus viszonyoknak tulajdonította az egyébként oly szelid olaszok vérgengszéit.

Több megjegyzést már nem merek replikálni; de ez nem is célom, hanem beszámolok egy vitáról, melyet Budapest háború-szakértői (alig 5—6 százazeren) indítottak és amely vitának szálai az afrikai olasz hadsereg fővezérének, Canevának, személyében futnak össze. Miért valottak kudarcot

bőles intézkedései? Tulnyomó többséggel, modern felszereléssel miért szenvednek vereséget derék seregei? Hogy következhettek el a szomorú datum okt. 26-ika? Ez utóbbi kérdésre akarunk böles feleletet adni, de előbb térjünk vissza ismét egy lipótvárosi zsurra, illetve egy régi, de még mindig rossz adomára.

A jó szülők egyszer Móriczkát is elvitték a zsurra, aki, míg az öregek, pardon: felnőttek, okos és aktuális dolgokról beszélgettek, az asztal alatt keresett és talált szórakozást. Nevezetesen számolgatta az asztalnál ülők lábait és bár ott 11 épkezláb ember foglalt helyet, Móricka mégis 21 lábat számolt össze.

Hogy volt ez lehetséges?

Önök kedves olvasóm úgy-e bár nem tudják? Pedig a dolog egyszerű: Móricka tévedett!

Ne legyünk tehát háború-szakértők! Ne keressük lélektani, néprajzi és hadtudományi okait az olasz sereg faskóinak. Caneva ír tévedett ...

* *

Egy rövidke hírt hoztak a napokban az újságok, amelynek megvalósításától még igen messze állunk (ha a megvalósítás egyáltalában bekövetkezik), de amely hír máris magára zudította a szakértők és laikusok, illetékes és nem illetékes körök véleményétengerét.

A hír a következő: a régi Nemzeti Színház épületét, mely jelenleg üresen áll, élelmes vállalkozók mozgó színházzá akarják átalakítani.

Ezen pedig megbotránkozott majd minden pesti ember, még az is aki naponta jár moziba és 3 évenként a Nemzeti Színházba. Vandalizmus, kegyeletlenség, a kultúra pofoncpanása és hasonlók voltak a legenyhébb kifejezések, amelyekkel e tervet illették; a mozit pedig — a szegényebb publikum egyetlen szórakozó helyét — az ifjúság megrontójának, a nép erköletlenítőjének neveztek.

Nem akarunk véleményt nyilvánítani e vállalatot illetőleg. Nem példázgatunk Petőfivel, aki a templomnak kocsomává való átalakításában sem talált kegyeletlenséget. De igenis tagadjuk, mintha a mozi a nép megrontója volna.

Amióta Edison szenzális találmánya, a kinematográf, feltűnt a láthatáron, ez lett az alsóbb néprétegek egyetlen szórakozása, főleg érdekessége és olcsósága révén. Hogy — különösen az utóbbi időkben — a mozik műsorán az ugynevezett detektív drámák hajmeresztő történeti dominálnak, ezt tulajdonítsuk ama körülmények, hogy a mozi is, mint üzleti vállalkozás, a közönség szájizének megfelelő kíván produkálni. A publikum eme részét pediglen igen megrontotta a detektív irodalom és így ne csodáljuk, hogy a fehér lepedő is az izgalmasat, az idegeken cimbalmozó szereti. Tagadhatatlan, hogy ilyenképen bizonyos mértékben ártalmasan hat, különösen a fiatalabb elem fantáziájára. De ez távolról sem olyan veszedelmes, mint azt sok nagyképűsködő és anyagilag érdekelt feltüntetni szeretné. Hiszen ugyanezeket még nagyobb mértékben ráfoghatjuk a napilapok riportjaira és

Persze a jövő reményét képező tervek ezek, de mégis tervezetések, hogy a várost mely irányban fejlesszék. Hosszú idő telik bele, míg belőle valami lesz. Különösen a szabályozásból, mely csak az újabb építkezések folytán valósulna meg lassan-lassan. Erősök az intézkedések ezen a téren nem történeke. A város kisajátítás folytán rombolni nem fog; mert erre sem hatalma, sem költsége nincs. Az új utcákat azonban máris kijelöli, ami azután az azok mentében való építkezéseket siettetni fogja.

Régi hibákat és mulasztásokat teszünk ezzel jövő. Noha ez sem az igazi fejlesztés. Mert nem természetes. Nem pedig azért, mert nem arra történik, amerre történie kellene: a vasúti állomástéle!

Ezen csak úgy lehet segíteni, ha a tanítóképző mellé jön a személyi pályaudvar, mely azután a Buzás felé való kiépülést is maga után vonja.

S ez lesz az igazi fejlődés, mert Csáktornyanak a külső községekkel való egybeolvasztásához vezet.

Légrad és a protestánsizmus.

— Részlet a „Légrád monográfiája” című műből. —
Irtá: Haller Jenő.

A Luther megindította vallási mozgalom gyűrűzetesen terjeszkedő hullámverése nem maradt és nem is maradhatott meg tisztán csak Németország határai közt elszigetelve, hanem — amint átszaporított mindenüvé — úgy jutott el hozzánk is. Nálunk eleinte, főleg a németek — megszállta végeken diadalmaskodik. Az új hitet külföldi egyetemre járó magyar ifjak és utazó kalmárok hirdetik szelében. Az 1517-ben felbukkant reformáció II. Lajos alatt (1524—26) szüremkedik be a Szepességbe és hatol be a szászok közé is. De csak apránként. Bokrosabban 1526 után, mert a mohácsi csataterén sok római káth. pap esett el s az árva marad, gazdálalva egyházközségek elhódítása nem volt már nehez feladat.

Devai Bíró Mátyás 1531-ben kezd téríteni Kassától—Sárvárig. A Dráva meg a Duna közén pedig Sztárai Mihály terjeszti a protestánsizmust eszméit.

Az új vallás a Muraközbe és Légradra a Zrínyiek korában nyomul be. Már a szil-

geti Zrínyi Miklós is († 1566) hódol a reformációnak. Neje Rosenberg Éva, maga is protestáns. De egyik Zrínyi-ivadék alatt se tud úgy gyökeret verni az új hit, mint az 1549-ben született Zrínyi György életében.

Valószínű, hogy Légradon 1546—50 között már meghonosodik a protestáns vallás. Itt most az az igazán érdekes kérdés nyomakodik előtérbe, vajjon Légradon külön prédikátor létezik-e, avagy ide már kész protestánsokat telepít-e be a Zrínyi-család. A dolog még ma sincs teljesen tisztázva. Azt tudjuk, hogy Légrad és a Muraköz 1546-ban megy át a Zrínyiek birtokába. Mivel pedig Légrad végheily volt, amelyet magyar nemzeti érdekből magyar katonasággal kellett megerősíteni: kézenfekvő következtetés az, hogy Zrínyi Miklós Szigetvárról telepített át magyar vitézeket (jobbágyakat) községünkbe. Thury Elele szerint Szigetvárot, Enyingi Török Bálint ősi földjén. Bálint pap volt a hitterítő 1535 táján. Járhatott ő nálunk is. (De az is lehet, hogy a légrádiakat 1544-ben Szeremlyeni Mihály terítette át a prof. hitre, aki Kamzán hosszabb ideig időzött hasonló célból). E sorok rovójának leszűrt nézete ebben a kérdésben az, hogy Zrínyi Miklós Szigetvárról egy csomó protestáns családot hozott át Légradra. (Alább majd kifejtjük: miért?)

1570 körül Zrínyi György horvát sajtót állít fel Nedelicsén (Drávavásárhelyen), melynek vezetője Hoffhalter Rezső lindvai nyomtató volt. Ekkoriban települt át Zrínyi Bucsiacs Mihály sztyenyeveci horvát papot Belicára. De, mivel Légradon magyar protestánsok vannak, a szláv Bucsiacs ezeket sehogysem téríthette át. Így az előbbi fölvetés csak még inkább nyer erőlkési fajsúlyban és erőben. Zrínyi Miklós 1546-ban kapta meg a Muraköz Légradot is Ferdinándtól. Mivel pedig Zrínyi előrelátó lelke Légradot már politikai s nemzeti okokból is biztosítottabbnak látta, — és magyarnak is csakis úgy erősíthette meg, ha a várat somogyi szíomagyar-sággal tölti meg s a horváttságot — miként a tőke a futóhomokot — leköti ekképpen a magyar telepesekkel: azért volt szüksége s gondja a légrádi protestáns magyarokra s azoknak községünkben való megtartására. Erre a magyar seregbe a Zrínyiek mindenkor nyugodtan és bizvást támaszkodhattak s e had hűségében, hazafiaságában és ügyességében sohasem csalakozhattak.

Itt leszögezett fölvetésünket alátámasztja az a közös eredetre való nyelvészeti jelenség is, amely a szigetvári és légrádi magyarság tájnyelvi sajátágaiból ütözködik ki s amely időmáról megállapítható, hogy közös gyökerű. Mert a szigeti protestáns csakúgy beszél, mint a légrádi s csak olyan tájszavakat használ, mint a légrádi. Ne feledjük azután azt sem, hogy a Szigetvár-vidékiek akkor is tudtak már horvátul, aminthogy ma is tudnak s így Zrínyi a hadászati kooperációnál az áttelepített protestáns magyaroknak csak még nagyobb hasznát látta Légradon, hiszen ezek hírszerzők lehetek Horvátország és Muraköz, viszont Somogy és Kanizsa felé is. Magyar és horvát nyelvi ismeretük a nyelvi nehézségeket is legyőzte így tehát.

De akad még egy bizonyítékunk is fenti állításunk megszilárdítására. Van a Nemz. Múzeum Jankovits-gyűjteményében egy 1550-ből való névjegyzék, amely az 1548—66-ig Szigetvárot tartózkodó lakosok és katonák nevéit tartalmazza. Ha ezt a listát jól megnézzük, azt látjuk, hogy Szigeten 1550-ben ugyanolyan nevű emberek laktak, amilyenek ma és a múltban Légradon. Ime: a Poklostaiak

(a Szigetvár mellett lévő Poklostó falu neve után); Gadányiak (a Szigetvidéki Gadány pusztja neve után); a Szabók, továbbá a: Kis, Tóth, Piski, Pápai, Varga, Kovács, Balog, Bornemissza, Szóke, Sejer, Gerendai, Csorba, Novák, Somogyi, Pap, Szokoly, Simon — családok stb. — Szabó, Kis lehet sok, de Sejer, Gadányi, Szokoly nevű ember csak itt-ott akad.

(Folytatás köv.)

K Ü L Ö N F E L É K.

— **Halalozás.** Király Lajos, nyugalmazott urod. ispán, f. hó 10-én életének 56-ik, boldog házasságának 24-ik évében elhunyt. Elhalálása általános részvétel kellett, mert mint szentkereszti s utóbb ujudvari gróf ispánnak s itteni rokoni kötelei alapján is széleskörű ismeretsége volt Csáktornyan és a vidéken, ahol minden körben általánosan tisztelték. Király Lajost hosszas betegség után váltotta meg a jótékony halál kínos szenvedéséről. Király Lajosban, kit a csáktornyai társadalom e hó 11-én nagy részvet mellett kísért utolsó útjára, Luperszbeik Lina úrnő, lelejtethetetlen urat síratja. Nyugodjék békében!

— **Ejegyzés.** Dr. Fribeisz Gyula pozsonyi ügyvéd, cs. és kir. tart. hadnagy eljegyezte apai és zsigárdi Zsigárdi Paulát Pozsonyban.

— **Nagykanizsa tanügyi ünnepe.** Nagykanizsa ritka lelkesedéssel ünnepelték meg e hó elején Szalay Sándor ottani igazgató tanító működésének 35-ik évfordulóját. A paratlan és általános szeretet nyilatkozott meg az ottani tantestület részéről, amikor erről a nevezetes eseményről a nagykanizsai tanítók megemlékeztek noha az ünnepély nagyobb méreteket nem öltött, mert a jubiláns szerénységére való tekintetből az előkészületek a legnagyobb titokban történtek, az ünnepelőkhöz utólagosan mi is csatlakozunk, mert Szalay Sándor egyénisége nagyarányúnál fogva nemcsak Nagykanizsáé magáé, hanem mi is kérünk belőle. Nexusban vagyunk vele, mint hírlapíróval — lévén ő a Zala főszerkesztője — s mint a Zalavármegyei ált. tanítótestület elnökeivel, aki ilyen címen is elévülhetetlen érdemeket szerzett arra, hogy róla ez alkalommal megemlékezzünk. Amikor öt ezúttal innen a határszélről mi is üdvözöljük, rokonszenves megemlékezésben a széles társadalom is támogat minket, mely Szalay Sándornak mint mindenkor, úgy most is a legnagyobb tisztelettel adózik.

— **Pályázat közs. orvosi állásra.** Csáktornya közs. orvosa, dr. Schwarz Albert, elhalálván, állására Csáktornya nagyközség pályázatot hirdet. A kérvények a járási főszolgabírósnál nyújtandók be. Pályázati határidő I. hó 19-ike d. u. 4 óra.

— **Karacsonyi segélyezés.** A helybéli Jótékonyul Nőegylet — mint minden évben, úgy az idén is már megkezdte szokásos karacsonyi segélyakcióját. Csáktornya város nemeslelkű társadalma, mely mindenkor rokonszenvenvel kísérte ezen egyesület áldásos működését, most is a társadalom minden rétege anyagi viszonyaihoz mérten iparkodott filereivel egy oly ősszeget leteíteni, mellyel az egyesület a város szegényeinek és elhaltaknak nyomorán segíthet. Jölelki úri nőt 259 korona 54 fillér segélyszegyet gyűjtöttek, amelyből 24 városi szegény egyenként negyedik tűzfát, 18 szegény iskolás gyermek pedig téli lábbelit kapott. A segélyezések már az elmúlt héten foganatosítva

azért — ugyebár — mégsem akarja senksem az újságokat eltüntetni a föld színéről?

A színházaknak sem olyan veszedelmes konkurencsei a mozik, mint azt első pillanatra hinnők. Különösen nem a fővárosban, ahol bizvást elmondhatjuk, hogy a vetített kép több embert szoktatott el a kocsmától, mint a színházról. Azt hiszem, ez is valami!

Azon 2—3 év leforgása alatt, miközben a mozik Budapestten oly hihetetlenül elszaporodtak, több színház és orléum is keletkezett és a jó műsoroknak egyáltalán nincs panaszodni valójuk. Hisz a kassa-síkerök egymást érik. Ami pedig a mozik számbeli sokaságát illeti, azon ne keseregjünk addig, míg esténként zsufolásig megtelt helyiségekben seveg a kis gép és vetíti fehér lepelre a ma már nem ritkán több kilométer hosszú drámát.

A vidéken kissé másképpen áll az ügy. Itt kőnyebben érhető a nagy kiadásokkal dolgozó színházgató gyűlöletes pillantása az olcsó és mégis nagyszerű mozgóra. De — Istenem — csapjon föl művészek a direktor úr hisz a művészethez amogy is ott ritkán van köze. A közönség is csak szórakoztatott akar és mint ilyen, egy film is lehet oly jó, mint egy agyonkínzótt operette, vagy megszokott dráma.

Ne legyünk konzervatívok, amikor szórakozni akarunk!

Ne szórakozzunk el a modern technika elől, még ha a művészet terén kőszönt is ez felénk! Jöjjön, aminek jönnie kell.

... sz B ...

lettek. Amikor ezt a nyilvánosság terére hozom, fogadják mindazon nemeslelkű és jószívű adakozók, kik az egyesületet e tevékenységében áldozatkészségükkel támogatni, s ezzel a szegények és elhagyottak könyvet felszárítani iparkodtak, úgy a Nőgyelet, mint pedig a segélyezettek nevében a leghalásabb köszönetet. Csáktornya, 1911. december hó 15-én. Szilágyi Györgyné, nőgyeleti alelnök.

— **Közgyűlés.** A Csáktornyai Izr. Hitközség f. hó 31-én délután 2 órakor tartja rendes évi közgyűlést. Ezuttal előtérőleg választás is lesz.

— **Halálozás.** Masztnak Jakab tekintélyes cillii magánzó, volt cipész, f. hó 15-én 99 éves korában elhunyt. A meghaldogultban Masztnak József helybeli cipészmeister édesapját gyászolja. Nyugodjék békében!

— **Meghívó.** A Csáktornyai Iparos Dársárd 1912. január 6-án a Zrinyi szálló nagyertermében (terített asztalok mellett) táncfal egybekötött zártkörű dalestélyt rendez. Beléptidij: személyenkint 150 K. családjegy 4 K. Műsor: 1. Isten hozzád, Rieger Györgytől; 2. Fehér az én rózsám háza, Lányi Ernőtől; 3. Faust operából katonakár, Ch Gounodtól; 4. Magyar műdal, Lányi Ernőtől; 5. Magyar népdalegyveleg, Lányi Ernőtől; 6. Kuruc dalok, Káldy Gyulától.

— **Közgyűlés.** A Csáktornyai Kereskedelmi Kaszinó f. hó 26-án délután 2 órakor tartja rendes évi közgyűlést. A tárgyszorlat egyik pontja az idén a választásnyai megválasztása.

— **Új győgszertár.** Stridóváron mozgalom indult meg aziránt, hogy a község patikát kapjon. A vármegye a község óhaját figyelembe vette s f. hó 12-én tartott közgyűlésén a stridóvári győgszertárt megszavazta. Ezzel a vármegye nemcsak közegészségügyi szolgálatot tett Stridóvárnak és vidékének, hanem nemzeti szempontból is mérlegelés alá esik a tett intézkedés. Mert abból kifolyólag, hogy a stridóváriak ezenül helyben kapják az orvosságot, annál kevesebbet járnak majd a stájerországi Luttenbergbe. Ami pedig a magyarság szempontjából is kezzelfogható nyereség és előny.

— **A gyermekszanatórium karácsonya.** A gyermekszanatóriumi mozgalom vezetői, Hohenberg Esőfia hercegnek és gróf Zichy János miniszter, most oly kérelemmel fordulnak az ország társadalomához, hogy szegény és gazdag egyaránt nyissa meg szívét, amikor saját gyermekének karácsonyját díszíti és gondoskodik anyai, apai szívének boldogságát saját kisednek örömeiről, gondjain némi adománnyal a védtelem gyermekvilágára. A most szervezés alatt álló Budapesti Központi Szanatórium javára karácsonyi gyűjtést engedélyezett gróf Khuen Héderváry Károly belügyminiszter és annak érdekében fordul Rákosi Jenő a szívkehez című, lapunk multi számában leközölt szövegében a társadalom nagylelkűségéhez. A Gyermekszanatórium Egyesületénél a taok kötelezettségei a következők: a rendes tag 3 évre évi 5 kor. tagdíjat fizet; pártoló tag, ki egyszersmindenkorra legalább 100 koronát ad; az alapító tag legalább 1000 korona alapítványt tesz és ezt legfeljebb 51 év alatt befizeti; ágyalapító az, aki 10.000 (tízezer) korona alapítványt tesz. Az ágyalapító jogosítva van abban a szanatóriumban, melynél ágyalapítványt tett, egy ágyat évenkénti díjtalanul az általa ajánlott beteg számára igénybe venni. Az alapítványok közvetlenül gróf Zichy János miniszter címére, Budapest, Vas-utca 10. intézhetők. Bejelentő levelet a központi iroda Budapest, Dohány-utca 39. küld. Adományokat lapunk is elfogad.

— **Tanítók internátusa.** A vármegyei tanítók már régóta fáradoznak abban, hogy a vármegye területén gyermekeik részére internátust állítsanak. A tanítók óhaja alighanem teljesedésbe megy. Mert Zichy János gróf miniszter leirt dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelőhöz, hogy, amennyiben a

vármegyei tanítótestület alkalmas telekről gondoskodik, hajlandó a jövő évi költségvetésbe erre a célra 2000 K-t beállítani. Az internátust alighanem Nagykanizsán állíthatják fel, ahol a városól most erre a célra telket kérnek — ajándéka.

— **A vasárnapi munkaszünet felfüggesztése december 24-ére.** A kereskedelemügyi miniszter leiratolt intézett Zalavármegye alispánjához, amelyben közli, hogy a karácsony előtti napon, folyó hó 24-én (vasárnap) az ipari és kereskedelmi eladást esti 6 óráig engedélyezi, vagyis erre a napra a vasárnapi munkaszünetet felfüggeszti.

— **Figyelemztetés.** A karácsonyi és újévi rendkívüli csomagforgalom ideje alatt a küldeményeknek késedelem nélkül való kezelése csak úgy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és címzésre vonatkozó postai szabályokat betartja. Ez okból pénzt, ékszert más tárgyakkal egybecsomagolni nem szabad. Csomagolásra faladát, vesszőből font kosarat, vásznat, vagy kisebb tárgyaknál rőf csomagoló papírt kell használni, melyet göbnélküli szinzeget többszörösen és jó szorosan átkötni s pecsétviaszal lezárni kell. A pontos címzésre kiváló gond fordítandó. A címet magára a burkolatra kell írni. A csomagok tartalmát úgy a címíraton, mint a szállítólevélen szabatosan és részletesen kell jelezni.

— **A Déli vasút tarifaemelése.** A Déli vasút közölte a magyar és osztrák kereskedelemügyi miniszterrel, hogy a vasút alkalmazott helyzetének javítása a vasútra olyan új terheket ró, amelyeket csakis a tarifák felemelése folytán remélhető többletből tudna fedezni s egyúttal megismertette a két kormány a tarifa felemelésére vonatkozó tervezetét. Valószínű, hogy a két kormány a magyar és osztrák vasútnaknál tervezett tarifa-felemeléssel egyidejűleg fogja a Déli vasút tarifaemelését is rendezni.

— **Az új telefonhálózat.** Már említtük, hogy a vármegyei hálózatot kibővítették s mult péntek óta Alsólendva — Csáktornya — Perlak — Letyne — Nagykanizsa között is lehet telefonálni. Az ezen vonalon való telefonálás bekapcsolása évi 24 K díj lefizetésével jár. Így azok a telefonutalajdonosok, akik ezt a vonalat az eddigi 1 K külön díj lefizetése nélkül használni akarják, a használatért havi 2 K díjat tartoznak fizetni. Aki tehát Csáktornyan vagy Perlakon a törvényhatósági telefonforgalomban résztvenni óhajtanak, ebbeli szándékokat a helyi postánál jelentsek be. A belépés évre kötelező Megjegyezzük, hogy az előfizetés alapján Csáktornyáról az összes vármegyei járási központokba telefonálhatnak az előfizetők.

— **Virtusokodó legény.** Scsavnicárs György robádi-globokohegyi suhancot a kir. ügyészségnek feljelentették egyszerűen azért, mert nem fért meg a bőrében. Kitért belőle a virtus, mely a vidék valóságos rémévé tette. Először nem volt maradása tőle a Bánfihegyi községet jelző utmutatónak, melyet Scsavnicárs a földből kihúzott s a kocsiúton keresztbe rakott. Majd nekiment Danicz Sándor stridóvári vncellerházának s annak kapuját kiemelte, azt ugyancsak az utcára kitélte. Nemez András leszkovechegy lakos fájának és gyalapudjának sem volt mialta békessége, mert ezeket is a kocsiútra rakta. S hogy boldogságaiban változatlanság is legyen, Szedmák Mária ugyanodavaló lakos szobájába az ablakon keresztül köveket és gerendákat dobolt be, mialtal telemes kár okozója lett. Hogy Scsavnicárs György további virtuskódásainak elejét vegyék, feljelentették a nagykanizsai kir. ügyészségnek, ahol hőbortosságaiból valószínűleg kiábrándítják.

— **Tolvajlás.** Krokep Reszó csáktornyai csizmadia panaszt emelt, hogy ismeretlen tettes

tőle mult hónap végén egy pár csizmát ellopott. Pihár Imréné bánfihegyi lakos pedig jelentést tett, hogy ismeretlen tettes nyitott kamrájában elhelyezett zsiros vándelyéből sertésszirt lopott el s ezzel neki 15 K kára támadt. Utóbbi ügyben a nyomozás megindult.

— **Népesedés.** Zalavármegye területén az év 3-ik negyedében az alispáni jelentés szerint összesen született 4166, meghalt 2257 egyén. Ebből a csáktornyai járásra 425 születés s 205 halálozás, a perlakra 581 születés s 269 halálozás esik. A legnagyobb szaporodás a perlaki járásban volt (312); a csáktornyai 3-ik helyen az alsólendvai járás után következik, ahol 286 lélekkel szaporodott meg a lakosság.

— **A »Vasárnapi Ujság«** feltűnést keltő szép képekben mutatja be József főherceg kisjenő és kistapolcsányi vadászatait, melyeken Henrik porosz herceg is részt vett, a tripoliszi harcteret, a kelet-indiai császári koronázást, Ráth György új sirmelkép stb. Fiala-Dóri Ottó érdekes cikke, s több kép egy felszállást mutat be Zeppelinn Schwaben-leghajóján. — Szépirodalmi olvasmányok: Kafka Margit regénye, Kozár Emil és Kanizsa Ferenc novellája, Lampérth Géza verse. Egyéb közlemények: Schemua Balázs, az új vezérkari főnök arc-képe, cikk a régi diéták pozsonyi juratus tanjáról, tárcacikk a hétéről s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték stb. Előfizetési-ára negyde-évre 50 korona, a »Világkrónika«-val együtt hat korona (Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 4.)

— **Reformálják a telefont.** A kereskedelemügyi miniszteriumban a telefontájak leszállításán fáradoznak. A törvényjavaslat, mely ezt fogantatosítja, már készen van s legközelebb az országgyűlés elé kerül. Az új tarifa a zónarendszeren alapszik. A dispozi-ció a következő: 10, 20, 50 Kmg a beszélgetés díja 30, 40, 60 fillér; 100, 200, 300, 400 kmg 1, 2, 3, 4 korona. A szomszédos forgalomban a beszélgetésért 20 fillért kell fizetni.

— **Utügy.** A törvényhatósági utak jókarban tartása állandó gondját képezi a vármegye alispánjának. A mi vidékük is természetesen belesik abba a hálózatba, mely évről-évre jelentékeny javításokat von maga után. Az idén nálunk a Miksavár-stridóvári s a Muracsány-ottoki úton történtek építések. Az első úton a 7., a másodikon a 4. sz. vasbeton hid épült meg. A Muraszerdahely-ráckanizsai úton pedig a 23. a Réthátszentmártoni úton a 2. és 5., a Csáktornya-stridóvári úton a 2. a Muravid-kakonyai úton a 8., a Muracsány-ottoki úton levő 2. sz. fahidak pedig kijavítottak.

— **Népesedési statisztika.** Születtek: Mezei Anna, Golubics Lajos, Koren Ottó, Kolmanics Paula, Jertec Katalin, Nemet Katalin, Bücske Katalin. — Meghaltak: Dretár László, Végh Józsefné, Pálkás Miklós. — Házaságok kötötték: Dvorscsák István és Babics Katalin; Bizer György és Wolf Teréz; Ernst Manó és Blau Málvin; Mazoh József és Veselő Márta.

Nyiltér.

Értesitem ügyfeleimet és ismerőseimet, hogy perlaki ügyvédi irodámat

Nagykanizsára Rozgonyi-utca 10 szám alatti házamba

(vont polgármesteri lakás, a Szarvas szálloda közelében) helyeztem át, hol azt dr. Gártner Antal ügyvéd, volt nagykanizsai kir. törvényszéki jegyző ural társulva tovább folytatom.

Dr. Tamás János

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obznanе pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Pređplatna cěna je:

Na celo leto 8 kor,
Na pol leta 4 kor
Na četvert let. 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznanе se poleg pogodbe i fat računaju.

MEDJIMURJE

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surađnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlastnik
STRAUSZ SÁNDOR.

Siromakov zlatna ruda.

Morem s jednom rečjom reći, da to je zemlja, na koju kuruzu povamu. Nije zato zlatna ruda kuruzna, jerbo je žuta, nego zato, da ako s kuruzum hranimu svinje, bormeš nam zlatne cekine doneseju. K tomu pak, koj s pametnoj obdelava svoju mekotku, on malogda mora stradati. Jedno mekotku pak ma prinas skorom svaki, bil on gazda ili ežak. In denes je već skorom svespusat tak, da bolši i jakši gazdi neobdaljavaju sami polje, nek vun daju na tretino, da i siromaškeši ljudi moreju do zrnja dojt. Dabi svi poredu i spametljom znali povati kuruzu, kak naprimer vu Ameriki znaju, nigdar nebi nikakvog stradanja bilo po Magjarskim orsagu. Na kruh svaki zdrav človek si more prinas zaslužiti, na opravu i na druge potreboće pak nam zemlja mora služiti i dati. Poleg dnešnjoga oranja i obdelavanje zemlje komaj dobimu na mekoti zemlje ako je dobra letina devet metercentov kuruze. Poleg toga, ako sto na rės dēla zemlju, komaj tuliku dobi, da si jedno svinju odhrani. Ako pak bi svaki triput tuliku mogel na ruždjiti triput tuliku svinj bi mogel odhraniti i triputi tuliku penez bi mogel svaki napraviti i ondaj niti svēcom nebi mogli najti vu celim orsagu nēzadovoljnoga človeka. Ve je samo to pitanje, jeli je moći na jedni mekoti trideset metercentov kuruze spovati? Moćije i više, ali kak se d'nes zemlje obdelavaju, dobro bi bilo, ako barem još jedanput bi tuliku dobili. Zato skim je siromiškeši človek stēm

bolje se mora trsiti i učiti, da mu zemlja triput više hasna donese, kak onomu, koj se neče učiti i sve samo po starinskiñ dēla.

Moram znati ona dugovanja, poleg kojih nam zemlja plodneša bude. Prvo je, kak se mora zemlja pod kuruzu pripraviti. Prinās je najveksa talanga, da skorom svi i seposud pod kuruzu samo naprotulete orjeju, pred sētvom. Naši ljudi to misliju, da kuruzu vu trdi zemlji bolje raste. Poleg toga naprotulete jedēput s oraju zemlju i taki posejaju nutri kuruzu. To nije tak dobro. Kuruzu je bacasta i vnojo lista ima, s bog toga eđad vode potrebuje. Daklem ovu potrebu vodu moramu vu zemlji zastaviti i prebaviti, da nam letina nē vesi samo od lētnoja deždja. Z vrho toga se mora zemlja na jesen s orati, da po zimi snežnica se skim bolje nutri vpije. Ako je moguće rezstepemu na mekotu zemlje petnaest — dvajti vozov gnojā i njega taki podorjenio, da čez zimu sprhne i silje nam naprotulete gotovu hranu ima. K tomu pak je potrebno na protulete jeden metercent praha (szuperfosfat) restepsti na mekotu zemlje. Denes samo vkanjuvlemo zemlju, da vu aprilo gnojimo i taki zahtēvamo ljēpo silje na zemlji. To nije moguće, jerbo gnoj nēma vremena, da sprhne i da gotovu hranu daje silju. Tomu je skorom pol leta treba, tojest jesenski i zimski meseci. Ako tak bredēlamu zemlju, ondaj se moremu nadjati plodno letinu. Na protulete niti nē moramo orati, samu dobro povlačiti, zatēm pak je moći taki saditi kuruzu, ako smo si dobro seme

pribavili. Od semena vnojo visi, zato samo takvo seme posējamo, za koje dobro znamu, da nije pokvarjeno. Pri silju je ravno tak, kak i pri živini. Skim bolšu je pleme, stēm ljēpu marhu imamu. Kak se mora seme pripraviti i s čistiti, od toga budem drugđaj pisal.

KAJ JE NOVOGA?

— **Bezdušan svećenik.** Iz Murasentmaria občine nam pišeju, da tamo je tekućeg meseca 1-ga dana Kranjec Jožeta suprug rod. Zadravec Agatha jedno dēte porodila. Poleg katoličke navade je kuma deteta vu cirkvu nesla, kaj se dēte po krāće. Ali Cirkvenčić Ede plebanoš na onim naslovom, da od deteta roditelje nē drži za njegve vērnikе, kumu i nekrivno malo dēte je iz cirkve vannaputil. Kuma je prisiljena bila deteta vu gradim, snežnim vremenu k muravidskomu plebanošu nesti na krstenje. Detelovo življenje je pogibeljno, ali plebanošovo dušnospoznanje je ipak mirno. Bezdušnoga svećenika su najavili.

— **Tolvajski cigani.** Hajdinjak Kata i njena mati Temšić Maria zalaunjavarske ciganice su opet vu ruke došle. Vlovisi su nje zato, jer su na čaktornjaiskim kolodvoru iz Laborat Janoš budinšćiskoga stanovnika zepa 19 korun i 70 fillere vkrate.

— **Pučka skupština.** Nagjkanizatska neodvisna i 48-ma stranjka je vu minućem mesec 26 ga dana veliku skupštinu držala. Na skupštinu su doliputivali iz Budapešta

Birkaševo proročanstvo.

Grobna tišina i mir je vladal nad daleko prostornom »puszto«. Popoldnašnje žarko sunce je pripekalo te je taj nebeski mir pretrgavalo, na čase blejanje pojedine ovce na paši. Na malko uzvišenijem mjestu je stala iz trstine sagrađena koliba, pred kojom vani je sedel birkaš, koj je ozbiljno — žalostno gledal na sve kraje puszte. Ruka mu je počivala i nehotice na glavi pred njim sededećega, i mudro mu u lice gledajućega ovcarskog psa. Birkaš je bil star čoviek, siedih vlasih i siedih »pičastih mustačov. On je i u poštentju kroz dvanajst godinah kraljevsku monduru nosil te se je i u mnogih bitkah hrabro onasal. Sada ovde sededećemu su se, inače, dobre oči zameglile te si ih je rukom češće prebrisal, kak da si suze briše.

»Meni se čini moj dragi »vigjász« — veli proti svojemu psu — »da ćemo se razstati morati. Moja stara rana na srdcu me tiše, a ovde u prsih me obuzimlje nieki strah, — kak da je razstanak i dugi put blizu. Je, je, moj vierni »vigjász«, — mnoge mnoge, koji su prije tebe na istom mjestu sedeli, gde ti sada, je samotni birkaš videl odili, — no, sada, je došel red na odlazak birkaša, a pes će se mu na grobu plakati.

Hvala ti liepa za tvoju vjernost dragi vigjász, em si mi bil više nego pes — em si mi bil dragi pajdaš« — U tom hipu se iz grmlja na Tisznoj obali začuje žalostna pjesma bučca, (to je plica koja svoj dugi kljun turi u vodu i onda se glasi, kak da tuli), a siedi birkaš mu zavikne: »I vi moji dragi popevači — i vam liepa hvala na batrvosti, koju ste mi vašim pjevanjem pružali. A hvala i vam mojim okolo se pasećim ljubimcom, koje sam kak vlastitu dijecu ljubil. Ide sa starim Stipanom k-krau — ja to čutim. Anda zbogom moje verno pseto, moje drage ovce, zbogom drage ptice i moja domovina — puszta. Oh draga puszta, ti moja domovina, ti si me kao diečaka razveselila, kakti muža tvojom slobodom obrabila, a starca usrećila tvojom skrovnom liepolom.«

Starcu padnu dvie tri suze iz oka na ruku, a on na to zlovoljno stepe glavom: »Eh — zar ćeš sada suze prelijevati stari Stipan, jer ti je već smrt na vratu? Poveda se, plačući se veseli magjar, ali on svoju smrt more istolako i pjesmom pozdraviti!« — Hitro vze me svoju frulu te si zapuše u nju jednu od onih magjarskih žalostnih arija, u mućecu pusztu, kakova samo more izjajti iz duše sina puszte. Sad ga u tom pretrgne na jedan krat tvrdi smieh, i on

prestane u frulu svirati, a iza njega se začuje oštri glas, kak je i prije smieh bil:

»Juhei, — samo veselo! — Stipan si svira. Jeli, saviesti te peče, stari obštoš, da nemreš noge, koje ti je Bog u tielo vteknu, po konjskom hrbtu dole obesiti a na večer je na ples ravnati. No, stari birkaš i obštoš, koj već nemre plesati, barem si zaigra na fruli csardasa, kad ga nemre s nogami.« — (Tu moram razjasniti, da je stari Pista služil kakti huszar u Bosni, gde su ga u obće po bosanski Stipan nazivali, koje mu je slavjanski ime i poslie obšita ostalo) »Jeli stari, vi još nemate volju na nebeskoj pugi jahati, he?«

»Baš se k tomu pripravljam, Bela.« — odgovori ozbiljno starac, te znamenito pogleda zandara, koj je baš s ramena pušku skinul i prislonil na stienu kolibe te se grubo nasmiejavši mu dovikao: »Sretan put, stara koža, pak samo oazi, da se tam sa starim Giljčom neposvadiš.« — Tim se sedne na poljski kamen medje.

Starac probiedil i pričme na tielu drhtati te veli hrapavim glasom: »Zar si, Bela, došel umirajućega izsmiehavat? — Velis, da je Dušan Giljč mrtav?«

Zandar se šakami vudri po koljenih veeleć: »Včera je pri varmedjinskom izboru

Justh Gjula, Bošnjak Geza i Eitner Žigmond orsacki zastupnici, na dalje Ormoš Ede od socialdemokratske stranke i dr. Vamoš Henrik od zbiraceloge strane. U polodne je vu Sarvaš — svratištu veliki bankett bil, na kojem su 150 gosti nazočni bili. Posle podne ob pol tretjuvuri je bila pučkaskupština. Prvi govornik je Justh Gjula oblegat bil, koj je lèpoga i rodoljubnoga govora držal proti soldackoga predloga, koj našemu orsagu, narodu samo velikoga terba, a nikvoga haska ne bude donesel. Zatèm je Bošnjak Geza od kotara oblegat govoril i prosil je od zbiracelove povjerenje. Govorili su još: Ormoš Ede Vamoš Henrik i Eitner Žigmond. Pučkaskupština je do 5. vure trajala, i od glavnogai varašoga gsto ob pol 6. ti vuri su nazajputu, vali na Budapest.

Englezki kraljski par vu Bom-bayu. Englezki kraljski par je december 2-ga dana u »Medina« hajovu sreću vu Bom-bayu varaš došel. Stanovniki su kraljskoga para s velikom ovacijom prijeli.

Popis naroda vu Taljanskim or-sagu. Vu Taljanskim orsagu 1910. julius 1-ga je bilo popis naroda. Sve skupa 36 milijun duš ima ov orsag. Trinajst takve varoše ima Taljanski orsag, vu kojem su već, kaj stojezer stanovniki. Ovi varaši su: Roma Turin, Palermo, Genua, Florenc, Catania, Bologna, Venence, Messina, Livorno i Bari.

Samoubojni starac. Vu Barand obćini je december 1-ga dana Galgöcy Janoš, 83 godišnji dobrostojeći gazda vu zdenec skočil, i dok su njemu na pomoć se žurili, već je mrtev bil. Galgöcy je në pri pravim pametu bil, kada je toga čina napravil.

Svetkovanje. Szalay Šandor, od nagkanižaiske državne škole ravnatelj, od »Zala« politički dnevnoga lista glavni urednik je tridesetpet godišnju svetkovanje držal tomu, da je učitelj. Na njegovo pozdravljenje su tamošnji učitelji tekućeg meseca 2-ga dana banketta držali, na kojim ga je Poreduš Antal ravnatelj učitelj s lèpim govorom pozdravil.

Varmegjinski cigani. Poleg podžupanskoga javljenja, vu naši varmegjiji su 367 takvi cigani, koji stalno mesto imaju

Od ovih 57 cigani stanujuju u Ajspendvais kim, 27 u kesbelskim, 28 u letejejskim, 11 u nagkanižaiskim, 17 u novaiskim, 16 u pačaiskim, 57 vu tapolciskim, 139 vu zala-egersegskim, a 15 pako u zalasengrotskim kotaru. U drugom kotaru në ga takvih ciganov, koji bi stalno mesto imaju.

Nadarjeni kanas. Poljedelstveni ministar je 10 korun nagradu poslal na Nagkaniža, da to nek daju prek Hari Janoš varasokomu kanasu, jer on od varaša živine u velikom čistoću i vredu drži. Varaški kanas je s veseljom prijel toga dara.

Imanje kupovanje. Putheny Geza barun je svojega balatonederičkoga imanja prodal. Kupec je Eszterhazy Pal grof. Eszterhazy grof je toga imanja za jeden milijun korun kupil.

Napučivanje. U esaklorojaiskim kotaru su se vu augustuš — oktoberskim feraltju narodili 425, umrli 205, privast 220; u perlakskim kotaru narodili su se 581, umrli 269, prirast je 512 — Dakle u celim Medjimurju vu gornjim vremenju narodili su se 1006, umrli 474, prirast je 532.

Požarna šteta. Na varmegjiskim teritorijumu tekućeg leta od augustuš 1-ga do oktobor mesec 21-ga su se 53 ogenjodogdaji pripetili. Kaj je zgorelo, onomu je čena 327 jezer 381 korun, iz toga je osje-guravano bilo 255 jezer 156 korun, trpeći kvar je 72 jezer 225 korun. Vekši ogenjodogdaji su bili na Ördöghenje i Pölsökefö obćinah.

Kustura. Kiš Janoš 24 godišnji i Markus Istvan 20 godišnji židarski dečk već su od augustuš meseca neprijatelji bili Vu onim mesecu, pri jedni prošćenji je Markus Istvan Kiš Janoša vpičil. Kiš Janoš je december 3-ga dana odvečer okoli pete ure tak na »nobel spic« došel dimo iz gorice. Pri alžoidiskim Erzébet-šumici se je srel s Markušom, i gori ga je zval, da nek se pomiri. Ali Markuš je në hotel k tomu stati, nego očituval je, da je i vezda gotov na bojnopole iti i vu žepu iskal je svoju kusturu. Kiš videći to, na hitroma ja vanvlekle iz žepa kusturu i vu Markušov šinjak eja vpičil. Markuš je dolio pal, na kaj je Kiš u

njega jurisal, i trikrat s takvom jakostjom vpičil kusturu vu prese, da se je kustura vu rebrah potrla. Markuš je za nestere minute umrl.

Zbiranje vu Hrvatskim orsagu. Vu našim susedstvu vu Hrvatskim orsagu su se tekućeg meseca 15-ga dana počeli oblegati zbirati. Hrvatski ban, dr. Tomašić tak misli da vezda bude sreću imal vekušu većinu dobiti, i tak nura napraviti vu Hrvatskim saboru. Ali i hrvatska opozicija se trdo drži, i misli, da ne bude mogel nju ban na čistoma skončati.

Novi oblegat. Vu solnokakim kotaru su Šipos Orbana jednoglasno za orsackoga zastupnika zebrai. Šipos je na Košuthovi stranjki.

Vmorjeni plebanoš. Od Rimasombat (Gömörvarmegjija) varaša po prilici na poldrugo vure daleko ležeću Njuštja obćini su vu minućem pondelek vu zorju nepoznati čuanci vu farovski hizi vmorili i probobili Komora Janoša, tamošnjega plebanoš. Njegov stan je naproti žandarstvu, ali ovi su nikakvu larmu në čuli onu noć. Vmorjeni plebanoš je na oni okolici najbogateši pop bil. Pred nesteremi létmi je 160 jezer kurun herbal, i to je svaki znal. Jako je skopi clovek bil. Prosto je živel i od svoje penenze najveško stran je domaj držal. Činace su još do vezda në mogli vloviti.

Smrt vu zdencu. Vu Tenke obćini (Biharvarmegjija) je Bora Gjörgy poljodolavec s njegovim, 20 godišnjim Janoš zvanim sinom zdenca kopal. Od zdenca na dno su delali, kada se je zemlja na hitroma na nje srušila i obedva zakopala. Dok je pomoć došla, obedva su umrli.

Zgoreti paromlin. Vu minućem pondelek vu zorju se je vuzgalo od Oberlaender Fülöpa kulaiski paromelin. Vatrogasci su zabadavo gasili ognja, melin je na čistoma zgorel. Kvar je jeden milijun korun.

Streljeni soldacki glasbenik. Tekućeg meseca 10-ga dana odvečer vu Metzju je Marsih, od 130-ga pješickoga regementa jedn glasbenik s Samain Šandor predsjedni, kom posvadi. Samainov jeden prijatelj je na to Marscha s revolverom strelil. Kuglja

streljen, jer se je oblasti suprotstavljal. Žalostno, da je tvoj prijatelj bil, koj si vendar magjar. On je hotel svojega domorodca horvata, birati. I još dva njegove pristase je ista sudbina iz puške zadisila — Je, tak je, — pravica mora biti, a Magjarska je samo država magjarah!

Sada se stari birkaš u svojoj cietoj visini izpravi, naborena prepadnjena lica se, zarumene a iz duboko vpadjenih očiju prièmu čudnovate iskre frcati; činilo se je da je nieka sveta srditost obuzela starca koj zdignuti očmi prama nebu prième govoriti: »Nisi više zatočje slobode draga moja Magjarska. Kažeš se kakti država tyranah! Dušan Gulje, moj vierni prijatelj i vu vojski kamerad, kak i u bitke oguju, za pravo našega velikoga kralja, — ti junak i magjarske države kinc, — ti si od magjarske ruke opal, dok Štipan ovde frulu svira. Ti Dušan, horvat, si bil, koj je mene, magjara, u bitki za kralja težko ranjenoga, iz kak roj letećih kruglah na svojih ledjih iznesel, mene pred neprijateljom i od sužanjstva obranil, a onda još jednoga oficira, magjara, već zarobljenoga iz hrpe neprijateljah ostobodil. Medalja od kralja i presterejena ruka su dokaz tvoje hrabrosti. A ti Bela! — tim se okrene prama žandaru, ko

je to niekim zloradnim posmieškom poslusal — ti to imenuješ pravicom? Poslušni me, kaj ti ja prosti birkaš velim: Tko je, kak naša bratja horvati, rumunji i Slovaki magjarsku zemlju svojim znojem i svojom krvlju natapal, on je postal sin domovine, koj ima istoga kralja kak i mi. A vi licumerci nebi radi bratju prizuali. Sloboda, koju vi prodekujete je tyranstvo, a vaša ljubav domovine je mržnjom na braću prepletana! Stari birkaš pruži naglo ruku prama iztoku i veli kakti prorokujući: »Magjarska je bila velika, dok su njezini narodi bili međjusobno braća, — pak bude opet se svietlila svojom pravom slobodom, kak eno ono vilinsko cesarstvo — delibáb!«

(Delibáb — fata morgana — su zračne slike, koje se na prostranah magjarskih puztah često pojavljuju. Prije nekoliko godinah je takva liepa fata morgana se pokazala na velikom prostoru pri Vidovcu kraj Varaždina.)

On pokaže rukom prama iztoku, gde su se te zračne slike baš pokazivale te predočivale bajno modrasto veliko jezerišće, na kojeg obali, kakti u magli se je videlo drveće i veternice, pak onda hrpe kućah i visoke brdine.

Žandar pogleda na već često krat vidjeni pojav u pustari, te skrene spleći: »to je

isamo vkanjliva obsiena, moj dragi juhasz priznajem, da je neizmerno liepa pojava, ali promienljiva i kratka. Tu ja više hvalim pomladjenu magjarsku, zemlju magjarah, sa; svojimi zviranjki slobode.«

»Iz zviranjko tvoje magjarske izvira otrov!« — zavikne kakti strastveno starac — »delibab projde, ali se uvijek pojavljuje opet u svojoj brezprimernoj liepoli, — varavi pako pojav tvoje magjarske, bude samo onda zgnul, ako svih njezinih sinovah oči budu vuprte u — svoga kralja!«

Stari birkaš se zaljula i se sruši na klup kraj kolibe.

U tom hipu se pokažu iz daleka konji i kola u silnoj prašini, te se izmed družbe na kolih čuju glasi: »Stanimo pri japi Štipanu te mu odsvirajmo jednu. Makar i nije on čisti magnat, ali zato ipak cigane nije nikada mrzil, dapače je nje ljubil!«

I u tom govoru su se penjali vuzbrdice, hrpa mužkarcev, ženah, diece; mužkarci svojimi instrumenti. Jedna stara sieda cigadja se prigne nad birkašom i znamenito pogleda svoje društvo veteća: »Pasol, Pasol — Pa je gotov — njega onaj delibab vodi sobom!«

Na to stupi jedan napred od tih crnih gostovi za kriči:

je Marschu vu vuhu letela, i za nestere mi nule glasbenika skočala. Samaina i njegov mlađega brata su odmah vlovili.

— **Željeznička nesreća.** Vu francuzskim glavim varasu se je opet željeznička nesreća pripetila. Naime kada je iz Chantillya došavši personalni cig posle podne ob pol peti uri na jednim željezničkim mostu stropojućil, na onaj isti tračnici je jedan lokomotiv stropojućil naproti personalnoga cuga. Obedva lokomotivi su s velikim jakostjom išli jedan drugomu. Od personalnoga cuga više vaggoni su se prehitili, i jedan vagon se je čisto zdrobil. Odvečer do sedme vure su tri mrtve, i sedem na težkoma oranjene vanvlekli izpod ruševine.

— **Varanje.** Dva budapeštanski fajni litiči: Rhylicky Zoltan bankčinovnik i Bajor Bauer Lajos srečkaagent su još u oktobar mesec 6-ga dana na devet foliisne vekline od Trgovacke Banke 278 jezera kurun gori vzeli, i s penezi se rezdellili. Ve ne zdavnja je bil termin tomu, da bi morali za vekline duzniki platiti, ali ovi su nikaj ne hoteli naziti od ove vekline. Banka je spazila, da se je ovđje veliko varanje pripetilo. Odmah su redarstvom najavili celu pripetenje i budapeštanski detektivni su tak dogo izraživali, dok su jednoga varalica, Rhylicky Zoltana vlovili, a drugi pak njim je vuššel. Rhylicky je samoubojnik hotel ostati, ali, kuglja ga je ne skončala, vezda ov varalac u tamnici sedi, a Bajora pako redari i detektivni išteju.

— **Potres u Nemškimsorsagu.** U Stutgartu su tekućeg meseca 12-ga dana v jutro ob fertalj sedmi uri jakoga potresa ćutili.

— **Nesreća.** Od Rakosšpitolata došavši 177 brojni personalni cig je december 12-ga odvečer pod Ferdinand-mosta zgazil Varga Istvan 24 godišnjoga vahlara, koj je pogibelne rane trpel. U Rokusšpitalu ga dvoriju.

— **Fiumeiski Dreadnought.** Četvrtoga Dretnota (najveksa ratna ladja) budu u fiumeiskim Danubius-fabriki u januar mesecu hapili zidati.

»Pa Stipan, Mira je tuj sa svojim družtvom i ja tvoj pajdaš i prijatelj ti hoćemo zasvirati: Gledaj tamo kralja... tvoju najdragšu pjesmu.«

Niti nećekajući njegovog odgovora, i niekom hitroćom, kak da hoće na put stati smrti, koja se je približavala slabomu starcu, potegne cigan lućecom po žicah te prične jednu vatrenu magjarsku pjesmu. To je bil pravi majstor na hegedah, kakovih se medstarijem cigani dosta nahadja, pak je pričel posve tiho, zatim sve glasnije i glasnije onu starcovu melodiju, a okolo njega stojeća ciganska družba zapieva k zvukom hegedah:

»Gledaj tamo kralja...!« A ta pjesmi, zaključuje sa verzueom: »Eljen a magyar!«
»Eljen a magyar!« — razleže se glas, težkom mukom iztisnut, iz već nemoćnih grudih starca, Stipana posle odpevane pjesme, — a zatim se, pogledom na carobnu pojavu »delibabe« srusi mrtve na zemlju.

Passuće se ovce, koje su ćule uzklik starcev, dobiežale su od svih stranah k svojemu pastiru, te su se znatiželjno tiskale okolo svog mrtvog pazitelja, a u to vrieme su carobne zracne slike tonule i sve više zginjavale u večernjoj kmećavi, dok nastupivšom noćnom tamom nisu posve iztečnule.

Em. Kolfay.

— **Manövri.** U budućem ljetu budu veliki manövri — kak iz Beča javiju — u Magjarskimsorsagu na jugo-iztok strnu držali.

— **Kristić Mikloš je umrl.** U Belgradu je Kristić Mikloš bivši serbski ministarpredsjednik december 9-ga dana posle podne umrl. Kristić je 93 godine star bil.

— **Obiteljkrčec.** Flütisch zvanii 35 godišnji menzasseivaiksi (Svajc) učitelj je na smrt strelil svojega oca, mati i dvē sestre, a svoju trelju sestru je pogibelno oranil, a za tem pak je samoubojnik postal.

— **Ogenj.** Blizo Triesta, u Muggia vrasu je december 9-ga dana ogenj nastal, Tri hiže su zgorele. Zidanice su osjeguravane bile.

— **Politički pregled.** Nekaj maloga hoćemo našim postuvanim čitateljem i od politike pisati, kaj budu vidli, kak stoji sada vu našem orsagu politički staliž. Vu magjarskim parlamentu vezda 1912. lětnoga proračuna razpravljaju. Poleg toga svaku sreću i subotu pako soldacki predlog dojde na red. December 2-ga dana je letenjejski oblegat, dr. Zalan Gjula držal govora i kraj soldackoga predloga je držal. — Do vezda se tak vidi, da bude magjarski korunan toga nesrelnoga predloga, koj orsagu, narodu samo terhe, a nikaj dobroga ne donese, nazajvlekel, tojest doli vzeli iz programma, jer vu Beču su nikaj ne zadovoljni soldacki velikaši s tem predlogom, jer oni još već hoćeju vanprešati od naroda. — Hötzendorff Conrad barun, pjesički general, od generalnoga stožere predstojnik je iz njegve službe zahvalil. Ov general, koj je vu soldackim poslu jako spameten clovek, je to hotel, da nek naša vojska vodi tabora proti taljane, ali kralj je to ne dopustil. Zato je moral Conrad barun oditi. Za njega budu brščas i drugi velikaši išli, koji nikak ne hoćeju mira vu Monarchiji.

— **Veliki župan na Nagjkanizi.** Dr. Balas Bela varmegjinski novi veliki župan je december 5-ga dana posle podne ob 2 vuri na Nagykaniza došel. Na stacionu su ga s velikom paradom prijeli. Posle podne je veliki župan vu varasu hodil, a odvečer na njegvo pozdravljenje je vu Sarvas-svratistu veliki bankett bil.

Nekaj za kratak čas.

Vu jednoj purgarskoj hiži se je sledeće pripetilo:

Donesla je hižna frejla jedno kilo govedine dimo za kuhati... da dimo dojde, zakriči vu kuhnju dekl...
Margeta... tu imate meso, dajte čisto operite i onda vu jednom loncu denite frisko vodu, pak denite na sparhet...
Naša Margeta je to mirno poslušala, pak zeme meso i ide vu kuhnju, te zeme falat sichi sopona i počne to meso prah...
Hižna frajlade, da se oseguri jeli Margeta čisto opere meso, pak kaj vidi pred sobom...

Margeta na stolu sa mesom tak pere da soponica meter dalko leli na desno i levo. Srdito ju pošikne vkrej, te ju pita... pak za petram boži de ste to vidli?!

Margeta pak ćudno veli... je, ći pak je meso tak zamazano bilo... sam misliha da to s vodom nejde dol... odgovori iskreno Margeta.

Pri mesaru.

— Zidar: Prosim za psa za 20 fillérov jetra!

— Mesar: Dozvoliju tu pojesti, ali pak njim dimo pošlem?

— Gospon: Vidim, da ste siromak clovek, evu tu imate jedno lepo i celo opravu.

— Siromak: Lepo njim zafalim, ali imel bi još jedno pozavno prošnju.

— Gospon: No da ćujem!

— Siromak: Naj budu tak dobri, pak naj kupiju ovo lepo opravu.

Djevojki.

Kam se tak žuriš djevojka? Kad gđa-gđa skončan svojo delo, Daj postoj za mali čas, Stanem od stola se — hlađen, Daj moje želje zročim, Imu tak počinko se veselo, Samo slušaj ti moj glas... Spravim lepo potolazen.

Slušaj me ti ljepa modra; Ko me duh bude preganjal, Ko buš zrastla vitro ti, S ćrstim sromom me ozivši, Ti boš onda zena moja, Im ko okolo me vu skušnjaval, Ti sama — nigdo drugi. — Me ti s poljubcom izvedriš...

Boš krećala me v nevolji, Ko nebu ni jesti-piti, V nesreći — batrivela, Si buma jedno pēvala, A gđa bude mi na volji; I od toga duh bo mi šiti, Ljepo pesmu pēvala. Bu sreća v srca s zēvala.

Ko bom sloveli od te u rat, Se zrasvėtijo rajna srca, Buš mi cvetko povijala, Bu opet došel krasni maj; Ako bom se za dom boril, Bu opet pēvala nam plica, Se samotno plakala... I zvala nas v pregrasni gaj.

Čekala me buš vjeselo, Vidiš po takvom ma zivela, Ko zvišan povratim se, Po krasnih večerih mi dva, Vu opet rajsko vesele. Boma si lepo popēvala, I opet glasno smejala.

Pitala me budeš željna; Sve ružice budu mi cvele, Kaj godilo mi se je?; Rajske sanje jeso mi to, I ja bom ti željo slagal, Budu najna srca vjeselo. I pripovedaval — sve...

Riēvno boma zivela, Kaj me tak ćudno pogledaš? Oba iritko, ostavljena, Morda mi neverućeš sve? Jeden drugoga tolažila, Lahko da si sramiš — zato, — en opet oba plakala. Da nikaj ne vjeseli te!?

S hladnoj sobi po vječerih, Zato niš se nej bojati, U slaboj rokoj bom pisal, Srećnejših dvoju ni! nebu... Svoje nesreću na papir, Od Boga zato bo slavljeno, Bom dol lepo v redu slagal, Teško življenje najno svu...

Ko bom pisal tak žalostno, Videla budeš tako sretno, Pri starom slabom stolju, Nebude kak prav mi dva, Bom tvoje malo — nežno tēlo A patēm buta — raje večne Zato ga grelu — postelju, Trudi i trpljenje služila...

Kaj tak plaho me ti gledaš? Sali nizam baš se zaj, Rajši poveć lepo meni, Bu li negda stoga — kaj?.....

Martinek iz Kesztelja.

Otvoren-prostor.

Dajem naznanje mojim prijateljom i poznancom, da sem svoju fiskaljšku kancelariju iz Prēloka vu

Nagykanizsa varaš, Rozgonyi-vulica 10 broj vu svoju hižu prinesel (bivši stao načelnika (polgarmeštra) blizu Szarvas zvane gostione.) Tam budem s gosponom **dr. Gärtner Antal** fiskaljšu, bivši nagykanizsainskoga sudbenoga stola notariušom skupa dalje vodil kancelariju.

Dr. Tamás János

716 1-2 fiskaljšu.

„Mit veszek az uramnak“?

Legcélzszerűbb ajándék minden dohányzóznak egy

40 m magas szivartaládikában, fából, 1000 drb.

„ABADIE“

hüvely. Így marad még a dohányzóznak állandóan egy kecses butordarab, külön kiadások nélkül.

Minden dohánytőzsdében kapható.

Gabona árak. — Csiennék árak.

magfajza	1 m.-cent.	kor. fill.
Buza elsőrendű	Pšenica	21 00 —
Rozs	Hz	16 20 —
Árpa	Ječmen	17 40 —
Zab	Zob	17 60 —
Kukoricza	Kuruza suha	18 20 —
Fehér bab új	Grah beli	25 00 —
Sárga bab	zuti	25 20 —
Vegyés bab	zmészán	24 40 —
Kendermag	Konopljeno seme	24 00 —
Lenmag	Len	26 00 —
Tökmag	Koščice	30 30 —
Bükköny	Grahorka	18 40 —

Karácsonyi és újévi levelező-lapok

művészies kivitelben kaphatók Strausz Sándor
:: könyvkereskedésében Csáktornyan ::

Megbízható szállóoltvány.

a vevő által darabról-darabra átválogatható, kapható
Schwarz Emil badacsonyi szőlőbirtokosnál **Tapolezán.**

Ugyanott kapható sima és gyökerez hazai és amerikai szőlővessző.

647 és 646 sz 1911.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbíróság 1908. évi V. 481 és 482/2 sz. végzése következtében özv. Sostárics Pálné s társai javára 409 kor. 71 fill., és 1750 kor. s jár. erejéig 1908. évi július hó 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján teloglalt és 1341 K becscült szobabutról álló ingóságok nyilvános árverésen eladtak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbíróság 1908. V. 481 és 482/2 sz. végzése folytán 150 kor. tőkekövetelés, s járulékaik erejéig Csáktornyan a Gróf Festetics Jenő-utcában leendő eszközésére

1911. évi dec. hó 27-ik napjának d. u. 2 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hiválnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbit ígérőnek becsáron atul is elfognak adatni.

Csáktornya, 1911. dec. 28.

911

STOCK-COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből,

Barcola.

COGNAC-gőzfőzde, állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben!

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszert, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynek, oszván és meghűléseknek. Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 140 és K 2— és úgyasólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerüzem, Budapest. Dr. Richter gyógyszerüzem az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5. neu.

A KI

legjobban szerkesztett, teljesen független, nagy, előkelő napilapot jártni óhajt, fizesse elő

AZ UJSÁG-ot!

Vasárnap: „Asszony“, „Gyermek“ melléklet.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

- Egy évre K 28.—
- Félévre „ 14.—
- Negyed évre „ 7.—
- Egy hónapra „ 2.40

Az Ujság terjedelme rendszeren 32—36—40 oldal. Vasárnap és ünnepnapokon 80—100—200 oldal.

Megrendelési cím:

Az Ujság kiadóhivatala
Budapest, VII. ker., Rákóczi-út 54. sz.

ESAK ANNYO pezsgőt igyunk!

**Kellemes üdítő ital!
Hazai gyártmány!**

Csáktornya-Vidéki Takarékpénztár RT. Csáktornyan.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy **1912. január 3-ával megnyitjuk**

hetilbetét üzletágunk XII. csoportját,

amelynél: hetenkint legalább 1 korona (= egy részlet) fizetendő; a befizetés 184 hétre terjed; a 184 het lefolytával minden 184 koronával befizetett részlet után 200 korona fizettetik vissza; a 16 koronát kitevő különbözet a befizető kamatja, a mely 5% os kamatozásnak felel meg; ezen kamatnak tőke-kamat adóját az intézet viseli; minden 1 koronás heti befizetéssel 200 koronáig terjedő kölcsönöleg kérelmezhető adóslevélre; 100 korona kölcsön-előleg után hetenkint 14 fillér kamat (= 7,28%) fizetendő; a kölcsönvevő előlegét bármikor is visszafizetheti, a melylyel további kamatfizetési kötelezettsége megszűnik; elköltözés, elhalálozás s egyéb körülmények következtében is leszámol az intézet anélkül, hogy a befizető kamatvesztéseget szenvedne.

Beíratási-díj s költségek nem számítatnak s vidéki befizetők részére postatakarékpénztári lapokat az intézet díjmentesen ad.

A résztvenni hajlandók szíveskejenek ebbeli szándékukat az intézettel szóval vagy levélileg közölni, ahol egyéb felvilágosítások is készséggel nyújtanak.

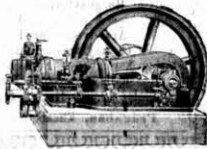
Az igazgatóság.

NYERSOLAJ
SZIVOGAZ
DIESEL
BENZIN

MOTOROK

ÉS LOKOMOBILOK

GYORS
SZÁLLÍTÁS
KEDVEZŐ
FIZETÉSI
FELTÉSEK
MÉRSZEMÉNY
JÓTÁLLÁS

DREZDAI MOTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS.

Németország legrégibb, legnagyobb motorgyára.

VEZÉRKÉPVISELŐ:

GELLÉRT IGNÁCZ ÉS TÁRSA

BUDAPEST, V., DOHÁNY-UTCA 4. (Alkotmány-u. sarok).

Szőlőtelepemen elsőszerű
szokványminőségű

szőlőoltványok

kerülnek eladás alá.

Mokk Gyula

m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő

Tapoleza.

KÖHÖGÉS

Köhögés, rekedtség és hurut
ellen nincs jobb a RÉTHY-féle

pemetefü czukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyáz-
zunk és határozottan RÉTHY-
féléit kérjük, mivel sokhaszon-
talan utánzata van

1 doboz ára 60 fillér! :: Mindenütt kapható!
Csak RÉTHY-féléit fogadjunk el!

Karácsonyi ajándékot

csak nálam lehet legolcsóbban
bevásárolni s sokat megtakarí-
tanak vevőim, ha minden alka-
lommal hozzám fordulnak: ez
lehetővé teszi hogy a különféle
árakat gyári áron adhatom.

Gyapju szövetek öltönyöknek
és costümöknek, pãrchetok, vá-
szonárak, divat függönyök, sző-
nyegek és takarók, ágy és aszt-
ali garnitúrák; kész fehérne-
mű férfiak és nők számára,
- kész gyermek öltönyök, -

Női és gyermek konfekció nagy választékban.
Férfi kabátok, gyermekkabátok és öltönyök.

Legolcsóbban kaphatók.

ROLOMAN A. SPARING

VARAZDIN, Ferenc Jozsef-ter.

-- Božične dare --

samo primeni moči najfaleše
kupiti i vno go prešparaju moji
kupei, ako svakiput primeni ku-
piju potrebnje svakojačke stvari.
Poleg toga sem mogučen sve
- po fabrički ceni tržiti. -

Vunene tkanine za haljine i
costüme, barbeta, platnene robe,
modernih sagova, predlagača,
prekrivača, garniture za kre-
vete, gotove rubenine za gos-
podje i gospodu, gotove ha-
- ljine za djecu. -

Veliki izbor konfekcije za gospodje i djecu.
Kapute i odjela za gospodu i djeca.

Vanredno jeftino kod

ROLOMAN A. SPARING

Trg Franje Josipa, VARAZDIN.

SCHMIDT EDE • ZONGORATERME • CSAKTORNYA

Ajánlja elsőrendű minőségű zongoráit és
harmoniumait modern kivitelben, jutányos áron

Zongorák . . . 500 kor.-tól feljebb
harmoniumok 150 " "
czimbalom . . . 100 " "

629

Alábbi világhírű czégek raktára:

Bösendorfer, Ehrbar, Förster, Oeser, Schmiedt & Kunz, Lauberger & Gloss, Malivanek,
Dörr, Mannberg, Kotykiewicz, Weidig, Petrof, Chmel, Memetschke, Koch & Korselt, Stingl

Igen olcsó átjátszott hangszerek folyton kaphatók

: Régieket átcsereél ujra :

Részletfizetés áremelés nélkül - Zongorakölcsönzés